

Huis ter Heyl

- 3000 v.C. 3000 v.C.-500 n.

Ontwerp: Ulco-
Ulco Glimmerveen

1 Op de kaart

Nodig: kleurpotloden

Lees het canonvenster over [Huis ter Heyl](#).

Hieronder zie je een oude kaart. De kaart is 400 jaar geleden gemaakt.

- A. Ter Helle was de plek waar ongehoorzame monniken uit Aduard heen gestuurd werden om te werken. Zoek Helle op de kaart op en omcirkel.
.....
- B. Eigenlijk staat er Munck Helle op de kaart. Wat zou Munck betekenen?
.....
- C. Het klooster van de monniken stond in Groot-Auwert. Zoek deze plek ook op en omcirkel.
- D. De monniken reisden met boten tussen het klooster en Ter Helle. Volg de waterwegen van Helle naar Groot-Auwert en kleur ze blauw.

2

Tussen veen en klei

Het klooster in Aduard had veel grond in bezit. Het land rondom Terheijl lag het verste weg, daarom bouwden ze een huis bij Terheijl.

- A. De monniken steken turf. Waar gebruikten ze dat voor?
.....
.....

- B. Bekijk de afbeelding boven. Hoe zag het huis van de monniken eruit?
.....
.....

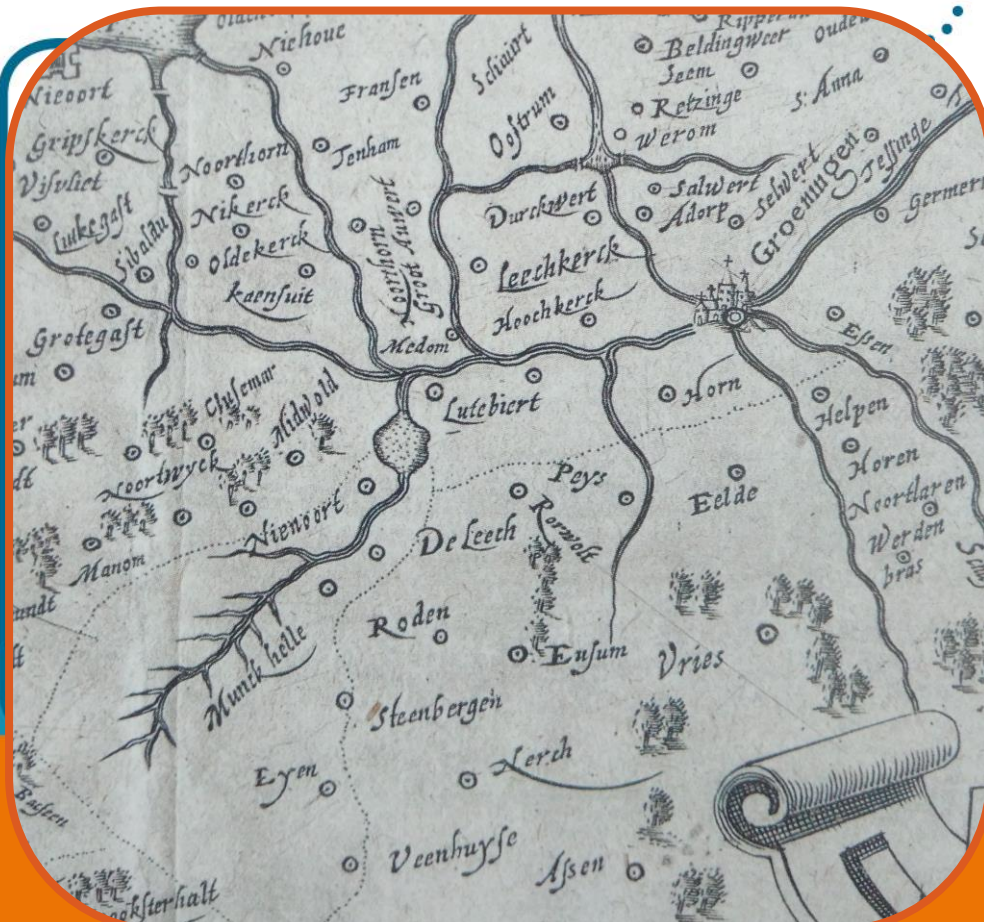
- C. Wat valt je op aan de omgeving?
.....
.....

- D. Zoek de weg die de monniken aanlegden op de afbeelding. Kleur die rood.
.....
.....

- E. Zoek de kanalen die de monniken groeven. Kleur ze blauw.

- F. Op de afbeelding zie je hoe de monniken aan eten kwamen. Kijk goed en kruis de juiste antwoorden aan.

- ze gingen naar de supermarkt
- ze hielden schapen
- er was een markt bij het woonhuis
- ze verbouwden voedsel op akkers

Bronvermelding kaartfragment: De atlas van
Kooper.

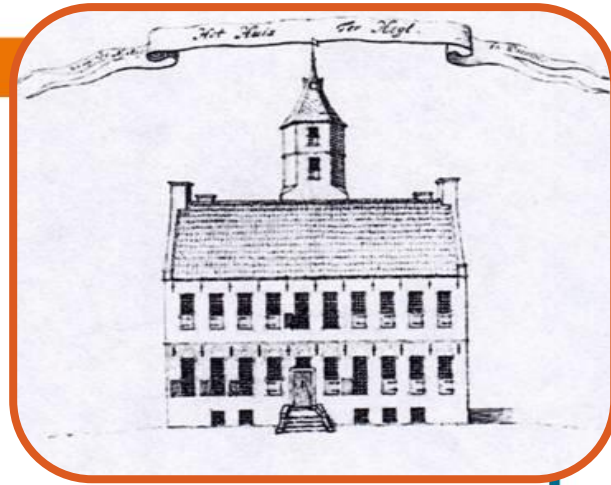
3

Naar de hel?

Lees de tekst en streep de foute antwoorden door.

Monniken die zich **wel / niet** aan de kloosterregels hielden, werden als **straf / vakantie** naar het verre Ter Helle gestuurd. Daar moesten ze **turf en klei afgraven / boeken overschrijven**. Het leven in het afgelegen gebied was **zwaar / beter** dan in het klooster. Daarom noemden ze het gebied Ter Helle, wat in de hel betekent.

In de 16de eeuw liet abt Godefridus, de baas van het klooster, hier een prachtig(e) **huis / kerk** bouwen met mooie tuinen. Je ziet het op de afbeelding hiernaast. Hij noemde deze plek Het Paradijs. Hij veranderde de naam Ter Helle in Ter Heil, wat zo iets betekent als een fijne plek om te zijn.

4

Spannende verhalen

Nodig: Schrijfblad (volgende pagina)

Eeuwenlang vertelden de mensen elkaar spannende verhalen over de monniken van Terheijl. In een heel oud boek uit 1846 kun je lezen dat monniken die zich niet aan de regels hielden, verbannen werden naar Terheijl. Daar moesten ze hard werken en zaten ze opgesloten in een kerker, zodat ze niet konden ontsnappen.

In deze opdracht ga je een verhaal schrijven over de monniken in Ter Heijl. Je hoofdpersoon is de twaalfjarige Berend, de jongste zoon van een rijke edelman. Zijn vader wil dat Berend later de baas van het klooster wordt. Maar Berend wil helemaal niet naar het klooster, hij wil ridder worden! Berend vindt het leven in Aduard verschrikkelijk en houdt zich niet aan de kloosterregels. Daarom besluit de abt van het klooster om hem naar Ter Helle te sturen...

Hoe zou het aflopen met Berend? Dat is aan jou! Gebruik het schrijfblad om jouw verhaal uit te werken. Tip: maak eerst een kladversie op een ander papier.

- 3000 v C

3000 v C-500 n C

500 -1000

1000-1500

1500-1600

1600-1700

1700-1800

1800-1900

1900-1950

1950-2000